

ENTOMOLOGISKA MEDDELANDEN FRÅN SOCIETAS' PRO
FAUNA ET FLORA FENNICA SAMMANTRÄDEN
ÅREN 1880 OCH 1881

AF

O. M. REUTER.

Då det säkert äfven för entomologer i nordens öfriga länder torde vara af intresse att följa med den entomologiska verksamheten i Finland, har underdecknad här nedan sammanställt de meddelanden, hvilka på Societas' pro fauna et flora fennica sammanträden blifvit gjorda under den tid, denna tidskrift existerat, och skall äfven framdeles redogöra hvarje år för de derunder på nämnda möten hållna föredrag. Societeten lemnar visserligen i tryck meddelanden från förhandlingarne vid sina möten, men dessa utkomma vanligen flera år efteråt, och jag har dessutom här för större öfversigtlighets skull ordnat resp. notiser i systematisk följd, så att äfven detta referat icke torde böra anses öfverflödigt.

Hymenoptera.

Den 6 Mars 1880 företedde hr REUTER några särdeles sirliga kokonger af en Cimbicid, inneslutande lefvande larver och funna af hr BORGSTRÖM i större antal vid Forssa under fodret af en rock uti ett boningsrum. Den 10 April meddelades att numera en imago utkrupit och befunnits vara *Clavelaria amerinae* LINN., hvarvid omnämndes att kokongens gummihvita färg icke fullt öfverensstämde med ANDRÉS beskrifning derpå i *Spec. d. Hymen. d'Eur.* Föredragaren hade äfven förr observerat att kokongens färg icke alltid är konstant, i det han för flera år sedan iakttagit att en *Cimbex*-larv, sedan den af en fjärl-larv beröfvats sin röda kokong, började spinna en ny sådan af gummi hvit färg.

Den 16 November 1880 förevisade hr ENWALD exemplar af den för Finland nya *Bombus hyperboreus* SCHÖNH., hvaraf han fångat hanar, honor och arbetare på *Castilleja pallida* och *Geranium sylvaticum* vid Svjätöinos på norra kusten af Rysk-Lappska halfön.

Lepidoptera.

Den 7 Februari 1880 förevisade hr SAHLBERG en Noctuid, sannolikt en varietet af den hittills i Finland icke anträffade, men i södra Sveriges bokskogar lefvande *Xanthia aurago*, funnen nära Helsingfors af friherre v. BONSDORFF.

Den 5 Februari 1881 företedde hr SAHLBERG för några år sedan vid Kolva i Yläne (Satakunta) tagna exemplar af *Melitaea dictynna* Esp., hvilken dagfjäril icke förut varit observerad i Finland.

Coleoptera.

Den 7 Februari 1880 anmäldes af hr SAHLBERG *Stenostola ferrea* SCHR. (*Cerambycidae*) såsom ny för finska faunan; tre exemplar hade tagits under häfnig i gräset nära Helsingfors af BONSDORFF.

Den 16 November 1880 förevisade hr SAHLBERG tvänne för vetenskapen nya arter, tagna af honom i djup granskog. Den ena, *Zilora elongata* N. SP., afvikande från *Z. ferruginea* PAYK. genom mera långsträckt kropp med starkare utstående och spetsigare bakhörn på prothorax, hvars öfre sida visade en mycket finare och tätare punktur, togs i Augusti i Teisko kapell (Tavastland) under barken af en torr granstam i sällskap med *Pytho abieticola* J. SAHLB., för några år sedan upptäckt i Ruovesi. Den andra arten, *Agathidium bicolor* N. SP., står mycket nära *A. seminulum*, men afviker bland annat genom mörk antennklubba samt mycket kort och otydlig suturalstrimma på täckvingarne; hittills är den funnen under barken af barrträd i Ruovesi, Idensalmi och Yläne.

Den 4 December 1880 företeddes af hr SAHLBERG trenne för vår och tillika Europas fauna nya skalbaggar, hvilka under sommaren blifvit funna af hr ENWALD i östra och norra delarne af Ryska Lappmarken, nämligen *Feronia* (*Pseudocryobius*) *infima* MÄKL., förut funnen talrik vid nedra Jenisej i Sibirien; den från norra Sibirien hittills bekanta *Halplus sibiricus* MOTSCH. och slutligen en ny art af släktet *Bradycellus*, stående nära *Br. Deutschii* SAHLB., men väl skild genom mindre storlek och mörkare färg, äfvensom genom hvälfda mellanrum mellan täckvingarnes strimor, åt hvilken vid Ponoj funnen art föreslogs namnet *Br. Enwaldi*.

Vid samma möte framlade friherre A. v. BONSDORFF ett i Parikkala socken funnet exemplar af den för Skandinaviska halfön främmande, men i Finland förut i Karelén tagna *Mordella perlata* SULZ.

Den 5 Februari 1881 förevisade och anmälde hr SAHLBERG några för den finska faunan nya arter, bland hvilka isynnerhet intressant en förut obeskrifven Scydmaenid, *Neuraphes coronatus* N. SP., utmärkt (åtminstone hanen) genom en uppstående spetsig knöl på hjässan. Vidare hade hr ENWALD i Ryska Lappmarken upptäckt fyra för faunan nya Staphylinider, nämligen *Stenus incanus* ER., *St. sibiricus* J. SAHLB., *Atheta frigida* J. SAHLB. och *Mniusa incrassata* REY. Friherre A. v. BONSDORFF hade till samlingen inlemnat ett exemplar af den utmärkte Dytisciden

Cybister virens MÜLL., taget af hr A. v. COLLAN antingen på Karelska näset eller i Ingermanland; arten hade icke veterligen blifvit återfunnen i norra Europa, sedan DE GEER i tiden tog den i södra Sverige. Slutligen förevisades ett exemplar af *Carabus Menetriesi* FISCH., taget vid Svir-floden af hr A. GÜNTHER.

Den 29 Oktober 1881 föredode hr SAHLBERG tvänne af honom senaste sommaren i Ladoga-Karelen funna arter, hörande till inom Finland hittills icke iakttagna genera. Den ena, *Ancylophorus Wagenschieberi* KIESW. (*Staphylinidae*), afvikande från *Quedius* genom brutna antenner och annan bröst-bygnad, var tagen i flera exemplar på gungfly vid Hepolampi träsk i Jaakimvaara (inom Sverige blott på ett ställe i Skåne). Den andra arten, *Triarthron Märkelii* SCHM. (*Anisotomidae*), skiljande sig från *Hydnobius* genom treledad antennklubba och hanens egendomliga bakben, var tagen i djup granskog i Meriä ödemark af Jaakimvaara socken samt förut funnen endast i Sachsiska Schweiz och på ett par andra ställen i mellersta Europa.

Friherre A. v. BONSDORFF förevisade vid samma möte en för finska samlingen ny skalbagge, *Pachyta marginata* FABR. från Salmis socken i Ladoga Karelen.

Den 3 December 1881 redogjorde hr SAHLBERG för ett nytt fall af sekundära hanlika könskarakterer hos Dytisciderna, nämligen hos hanen af *Hydroporus pectoralis* J. SAHLB., hvilken har hela bröstmidten samt insidan af höfter och lår-ringar tätt beklädda af en hårfilt, som tvifvelsutan står i samband med kopulationen, i det bröstens hårludd helt och hållet passar in på suturen af honans täckvingar.

Vidare omnämde föredragaren, att herr BEDEL i sin fauna öfver Seine-Bassinens Coleoptera (*Ann. Soc. ent. France*) anför *Hydroporus bilineatus* såsom hane af *granularis*, på grund deraf att han ej funnit några honor af den förre. Herr SAHLBERG ådagalade emellertid, att båda arterna äro väl skilda, ehuru de båda könen icke blifvit nog väl bestämda. Hanen af *H. granularis* afviker från honan genom obetydligt bredare och kortare framtarsar samt längre klor med en liten tand i midten. Hanen af *H. bilineatus* åter karakteriseras derigenom att framtarsernas ena klo är nästan dubbelt så lång som den andra. Föredragaren förmodade, att den förre arten alls icke förekommer i Seine-gebitet, utan att en mörk varietet af den senare blifvit antagen såsom denna.

Hemiptera.

Den 10 April 1880 anmälde hr REUTER 7 för Finland nya Psylloder, nämligen *Psyllopsis discrepans* FLOR och *Psylla ulmi* FRST. från Åbo, *Ps. rhamnicola* SCOTT, tagen på *Rhamnus cathartica* på Åland, *Ps. iteophila* Löw., *Ps. stenolabis* Löw., funna i Pargas nära Åbo, den senare äfven i Kyrkslätt i Nyland, *Trioza striola* FLOR från Åbo och *Tr. chrysanthemi* Löw från Kyrkslätt. Af särskildt intresse voro Psyl-

lopsis discrepans, hittills tagen blott vid Montpellier i södra Frankrike, och *Psylla rhamnicola*, förut funnen blott på ett ställe i Britanien.

Den 16 November 1880 förevisade hr SAHLBERG ett exemplar af den intressanta *Salda alpicola* J. SAHLB., först upptäckt på högsta toppen af Båtfjället vid Saltaldalen i Norge sommaren 1879 och nu funnen vid Svjätöinos på norra kusten af Rysk-Lappska halfön af hr ENWALD.

Den 1 Oktober 1881 anmälde och företedde hr REUTER tvänne för den finska faunan nya hemiptera, näml. *Trioza circii* F. Löw, nyligen beskrifven från de österrikiska fjällens subalpina region och funnen i Torneå Lappmark af hr A. PALMÉN, samt *Pediopsis tiliae* GERM., tagen af hr REUTER på lind nära Åbo, i sällskap med *Lygus cervinus* MEY., en art, hvilken förekomst inom landet hittills varit mycket tvifvelaktig.

Den 29 Oktober 1881 framlade herr REUTER qvistar af *Sorbus*, ytterst tätt besatta med millioner af en liten Coccid, *Chionaspis salicis* L., enligt d:r SIGNORET, som likväl i sin monografi öfver Cocciderna anför arten endast från *Salix alba* och *vinimalis*. De företedda Cocciderna voro till största delen genomborrade, enligt föredragarens förmodan af larverna till *Chilocorus renipustulatus* SCRIBA, af hvilken Coccinellid tvänne gyttringar med pupphudar qvarsutto på qvistarne.

Thysanoptera.

Den 7 Februari 1880 redogjorde hr REUTER för de hittills kända finska arter af denna grupp, uppgående till inemot 40 och förelade första häftet af ett arbete öfver desamma, innefattande familjen *Tubulifera* med tolf arter.

Den 10 April 1880 förevisade densamme en liten särdeles vackert tecknad art af ett för Finland nytt genus, nämligen *Heliothrips Dracaenae* HEEG., beskrifven från orangerier i Wien och nu funnen i boningsrum i Helsingfors af hr B. WASASTJERNA.

Collembola.

Den 10 April 1880 förevisade hr FAUST en ofantlig mängd i sprit förvarade exemplar af en *Isotoma*-art, hvilka anträffats af hr U. COLLAN i oerhörda massor krypande på snön i Januari månad invid Toppjoki i Halikko socken nära Åbo.

Thysanura.

Den 13 Maj 1880 förevisade hr SAHLBERG invid Stansviks grufvor på Degerö nära Helsingfors tagna exemplar af *Machilis polypoda* LINN., förut veterligen icke tagen i Finland, samt omnämde såsom öfriga kända finska arter *Lepisma sacharina* LINN. (nordligast funnen i Ryska Lappmarken) och *Campadea Staphylinus* WESTW. (nordligast anträffad i Yläne i Satakunta).